

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського
проф. Лазаренко Н.М.

" 22 " 06 2020 р.

В И Т Я Г

з протоколу № 3 фахового семінару кафедри педагогіки і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського від 3 червня 2020 р.

1. ПРИСУТНІ: 10 науково-педагогічних і педагогічних працівників кафедри педагогіки і професійної освіти, а саме:

1. Акімова Ольга Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і професійної освіти;

2. Коломієць Алла Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і професійної освіти;

3. Фрицюк Валентина Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і професійної освіти;

4. Столяренко Олена Вікторівна, доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і професійної освіти;

5. Каплінський Василь Васильович, доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і професійної освіти;

6. Галузяк Василь Михайлович, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки і професійної освіти;

7. Бровчак Людмила Сидорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецтвознавства;

8. Холковська Ірина Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і професійної освіти;

9. Волошина Оксана Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і професійної освіти;

10. Поліщук Анна Сергіївна, кандидат історичних наук, зав. відділом аспірантури та докторантури.

З присутніх – 5 докторів наук та 5 кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуюча засідання – завідувач кафедри педагогіки і професійної освіти доктор педагогічних наук, професор Акімова О.В.

2.СЛУХАЛИ: Доповідь аспірантки кафедри педагогіки і професійної освіти Московчук Ольги Сергіївни за матеріалами дисертації: «Формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування», представленої на здобуття ступеня вищої освіти – доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Холковська І.Л.

Тема дисертації затверджена Вченою радою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 5 від 26.10.2016 р.) і узгоджена в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології України (протокол № 61 від 01.02.2017 р.).

Робота виконана на кафедрі педагогіки і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

По доповіді було задано 10 запитань, на які доповідачка дала правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали: завідувачка кафедри педагогіки і

професійної освіти, доктор педагогічних наук, професор Акімова О.В.; доктор педагогічних наук, професор Коломієць А.М.; доктор педагогічних наук, професор Фрицюк В.А.; кандидат психологічних наук, професор Галузяк В.М.; доктор педагогічних наук, доцент Столяренко О.В.; доктор педагогічних наук, доцент Каплінський В.В.; кандидат педагогічних наук, доцент Бровчак Л.С.; кандидат педагогічних наук, доцент Волошина О.В.

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації виступили рецензенти: доктор педагогічних наук, професор Коломієць А.М. та кандидат педагогічних наук, доцент Бровчак Л.С., які зазначили, що дисертаційна робота Московчук О.С. за своїм змістом, рівнем наукової новизни, систематизацією матеріалу, висновками та пропозиціями становить завершене та самостійно виконане наукове дослідження. Дисертація «Формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування» виконана в межах визначеної теми, мети та завдань, а одержані наукові та прикладні результати щодо критеріїв, рівнів і показників соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування підтверджені педагогічним експериментом. Практичні пропозиції щодо формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування є певним внеском у теорію та методіку виховання. Методичний інструментарій і наукові положення детально розроблені та доведені до практичної реалізації, що підтверджується відповідними довідками. За своєю структурою наукова робота відповідає вимогам, що ставляться до дисертації на здобуття наукового ступеня – доктора філософії.

З оцінкою дисертації також виступили присутні на фаховому семінарі, а саме: доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і професійної освіти Каплінський В.В., який зазначив, що робота виконана на достатньо

високому теоретичному рівні, є чіткою, лаконічно, послідовною та відповідає встановленим вимогам. Науковець запропонував звернути увагу на дискусійні наукові положення дослідження, зокрема:

1. У дисертаційному дослідженні значна увага приділена критеріям і показникам сформованості соціальної компетентності майбутніх учителів значна увага приділена розробці критеріїв і показників сформованості соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування. Однак вважаємо, що варто зробити більш детальний аналіз інших підходів до вирішення цієї проблеми, що запропоновані сучасними дослідниками у контексті формування соціальної компетентності майбутніх педагогів.

2. У дисертацію варто додати іншомовні джерела з проблем формування соціокультурної компетентності сучасних фахівців.

3. У тексті дисертації є незначні стилістичні й орфографічні недоречності.

Також доктор педагогічних наук, доцент Столяренко О.В., оцінюючи змістовність і значущість дисертаційної роботи Московчук О.С., акцентувала увагу на тому, що в тексті варто вживати унормований термін «заклад вищої освіти (ЗВО)», замість «вищий навчальний заклад», що використовується дисертанткою у змісті роботи.

Доктор педагогічних наук, професор Фрицюк В.А. зауважила, що значна кількість публікацій (24 публікації) з теми дисертації та якість використаних матеріалів створює передумови для забезпечення достатнього рівня достовірності дисертаційної роботи аспірантки.

Рецензент професор Коломієць А.М. висловила певні побажання:

1. На початку сс. 6, 8, дисертації має бути розгорнута анотація англійською та українською мовами, вказано праці автора.

2. У завданні 3 «...перевірити педагогічні умови ...» доцільно переформулювати «перевірити ефективність реалізації педагогічних умов».

3. У тексті варто уникати словосполучення «вищий навчальний заклад», натомість вживати унормоване нині «заклад вищої освіти (ЗВО)».

4. Граматично неправильно вживати суфікси «уч», «юч» у словах типу: «взаємодоповнюючими». Правильно: «взаємодоповнювальні», «змістоутворювальної» тощо.

5. Стилiстично неправильно писати «великий внесок», («значний»); не «кругозір», а «світогляд».

6. Погоджуємось з автором, що соціальну компетентність формують не лише зовнішні педагогічні впливи, а й інші чинники соціального чи природного походження, очевидно, що ситуація з пандемією також. Тому було б доречним у роботі показати, хоча б фрагментарно, соціальну поведінку студентського самоврядування в період карантину. Це підсилює б і новизну, і практичну цінність дослідження.

7. Багато в списку використаних джерел вказати праці рецензентів і потенційних опонентів.

8. Занадто перевершено допустимий обсяг дисертації (потрібно 150-180 с.).

Рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент Бровчак Л.С. запропонувала звернути увагу на зауваження:

1. На наш погляд, у першому розділі варто було приділити більшу увагу аналізу нормативно-правових документів, що регламентують діяльність студентського самоврядування у педагогічному ЗВО.

2. Дисертанткою належна увага приділена розробці критеріїв і показників сформованості соціальної компетентності майбутніх учителів. Однак вважаємо, що варто було здійснити більш детальний аналіз інших підходів до вирішення цієї проблеми, запропонованих сучасними дослідниками у контексті формування соціальної компетентності майбутніх педагогів.

3. Третьою педагогічною умовою формування соціальної компетентності студентів педагогічного ЗВО дисертантка визначила

«включення студентів як суб'єктів самоврядування в функціонування і розвиток соціокультурного простору вищого навчального закладу». Вважаємо, що в дисертації варто було більш детально розкрити, в чому полягають особливості соціокультурного простору закладу вищої освіти, який виступає чинником формувального процесу.

4. На наш погляд, дослідження значно виграло б за умови вивчення іншомовних джерел з проблем формування соціокультурної компетентності сучасних фахівців, що збагатило б зміст дисертаційної роботи.

Науковець зазначила, що разом з цим висловлені побажання та зауваження не знижують загальної позитивної оцінки проведеного дослідження.

Голова фахового семінару, завідувач кафедри педагогіки і професійної освіти доктор педагогічних наук, професор Акімова О.В. зазначила, що наукові положення, висновки та рекомендації повністю обґрунтовані та аргументовані, містять наукову новизну та отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях: 4 міжнародних, 10 всеукраїнських. У 24 публікаціях аспірантки відображені всі положення дисертації. Головуюча на засіданні підкреслила, що розроблені дисертанткою методика реалізації педагогічних умов формування соціальної компетентності студентів-майбутніх учителів у процесі студентського самоврядування; розроблення й використання в освітньому процесі педагогічного університету методичних рекомендацій щодо формування соціальної компетентності студентів; визначення комплексу методів і форм позааудиторної діяльності, розроблений та адаптований діагностичний інструментарій, що дає змогу здійснювати моніторинг формування соціальної компетентності студентів є детальними та вичерпними, і дають можливість викладачам інших дисциплін використовувати ці інновації в своїй практичній діяльності в процесі професійної підготовки студентів педагогічних ЗВО. У дисертації отримано нові науково обґрунтовані теоретичні й практичні результати, що в сукупності сприяють підвищенню якості та ефективності формування

соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування.

З характеристикою наукової зрілості здобувача виступила науковий керівник доцент Холковська І.Л., яка відзначила, що у процесі дослідження Ольга Сергіївна проявила себе сформованим фахівцем у галузі теорії і методики виховання; виявила здібності до наукового пошуку, працелюбність, самостійність у розв'язанні дослідницьких завдань. Написанням цієї дисертації О.С.Московчук показала свою наукову зрілість, достатню теоретичну підготовку, вміння аналізувати та узагальнювати фактичний матеріал, високий рівень ерудиції.

4. Заслухавши та обговоривши доповідь Московчук Ольги Сергіївни, а також за результатами фахового семінару, прийнято наступні висновки.

Дисертаційну роботу Московчук Ольги Сергіївни можна вважати завершеним, цілісним доробком у галузі теорії та методики виховання. Робота написана гарним науковим стилем, виконана на достатньо високому теоретичному рівні, є чіткою і лаконічно послідовною та відповідає встановленим вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167).

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

З урахуванням зазначеного, на фаховому семінарі кафедри педагогіки і професійної освіти **ухвалили:**

1) дисертація Московчук О.С. є завершеною науковою працею, що має важливе значення для галузі знань 01 Освіта, а також відповідає

нормативному змісту спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки; затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Московчук Ольги Сергіївни «Формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування»;

2) з урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Московчук О.С. дисертація «Формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування» рекомендується для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Результати відкритого голосування:

«за» – десять осіб;

«проти» – немає;

«утримались» – немає.

Головуюча фахового семінару:

завідувач кафедри педагогіки
і професійної освіти,
доктор педагогічних наук,
професор

О. В. Акімова

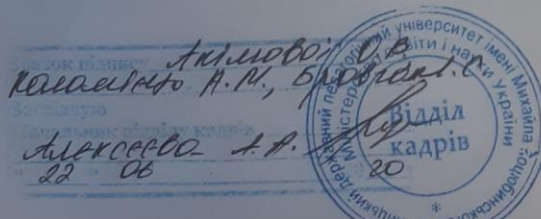
Рецензенти:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки
і професійної освіти

А.М.Коломієць

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри мистецтвознавства

Л.С.Бровчак

«22» 06 2020 р.

Висновок

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Московчук Ольги Сергіївни «Формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування», представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (галузь знань 01 Освіта)

Актуальність теми дисертації. Глибокі зміни в економічній, соціокультурній і духовній сферах життєдіяльності українського суспільства, посилення інтеграційних процесів в освіті обумовлюють підвищення вимог до підготовки вчителів, формування у них не лише професійних знань і умінь, але й особистісних якостей та компетентностей, необхідних для конструктивної соціальної взаємодії у професійній і громадській діяльності. Суспільству, що динамічно розвивається, потрібні компетентні фахівці з високим рівнем життєвої адаптації в мінливих соціальних умовах, спроможні до прийняття відповідальних рішень, спрямовані на співпрацю, готові до конструктивної реалізації соціально-рольових функцій, налаштовані на продуктивну взаємодію з соціальним середовищем і постійне особистісно-професійне самовдосконалення.

Підвищення вимог до підготовки майбутніх учителів знайшло відображення в законах України «Про освіту», «Про вищу освіту» та інших державних документах, що акцентують увагу на формуванні компетентностей пізнавальної, комунікативно-інформаційної, рефлексивної, пошуково-дослідницької, творчої діяльності. Важливе місце у цьому переліку посідає соціальна компетентність, від якої залежить здатність учителя до конструктивної соціальної взаємодії, готовність до ефективного професійного спілкування, успішної реалізації соціально-рольових функцій та особистісної самореалізації в суспільстві.

Свідченням важливості проблеми формування соціальної компетентності у студентів педагогічного закладу вищої освіти є значний інтерес до цієї проблематики з боку психологів і педагогів. Проблему

соціальної компетентності розглядали в своїх працях зарубіжні (А. Альгевер, Е. Вотерс, С. Грейф, Е. Долл, У. Каннінг, Б. Кремі, К. Решке, Р. Ріман, В. Сейд, Л. Сроуф, Р. Ульріх, Г. Фрош, С. Шлютері, Е. Шмідт, Б. Шпінат, Г. Шредер, Г. Шулер та ін.) і вітчизняні (І. Зарубінська, Л. Лепіхова, І. Міщенко та ін.) науковці. З'ясуванню сутності і змісту соціальної компетентності присвячені праці Н. Василенко, М. Гончарової-Горянської, С. Гончарова, П. Бойчук, І. Зарубінської, А. Хуторського, О. Безкоровайної, Н. Сівак, В. Шахрай та ін. Роль суб'єктності особистості у формуванні соціальної компетентності розглядали М. Гончарова-Горянська, І. Зарубінська, Н. Сівак. Сутність поняття «ставлення» як ціннісної основи розвитку соціально компетентної особистості потрактовувалася такими психологами, як О. Бодальов, А. Лазурський, Б. Ломов, В. Мерлін, В. М'ясищев, К. Роджерс, С. Рубінштейн та ін.

Важливі аспекти формування соціальної компетентності знайшли відображення в дослідженнях, присвячених загальній проблематиці особистісно-професійного становлення майбутнього вчителя (І. Бех, О. Дубасенюк, І. Зязюн, В. Киричук, Н. Кузьміна, С. Максименко, В. Сластьонін та ін.). Водночас, аналіз наукових джерел не виявив досліджень, безпосередньо присвячених проблемі формування соціальної компетентності майбутніх учителів. Потребують подальшого вивчення такі питання, як зміст і особливості соціальної компетентності вчителя, критерії та показники її розвитку, педагогічні умови цілеспрямованого формування в освітньому просторі вищого педагогічного навчального закладу.

Підвищення вимог до особистісно-професійної підготовки сучасних учителів потребує пошуку нових підходів і методичних шляхів формування соціальної компетентності майбутніх учителів, вдосконалення змісту освіти, оптимізації методів і форм організації аудиторної та позааудиторної діяльності студентів. У цьому контексті важливого значення набуває організація студентського самоврядування як своєї школи соціальних стосунків, що володіє значними можливостями у розвитку особистісних якостей та

формуванні комунікативних умінь студентів. Сформувати у майбутніх учителів соціальну компетентність як передумову досягнення громадянської і професійної зрілості можливо лише за умови їх включення в систему соціальних взаємин, що ґрунтуються на засадах відповідальної залежності, співпраці, кооперації, об'єднання зусиль з іншими суб'єктами соціокультурного простору вищого педагогічного навчального закладу. Активізація діяльності студентського самоврядування – один з важливих аспектів загальної проблеми демократизації життя університету, який сьогодні покликаний стати школою демократії, підготовки студентів до успішної соціальної інтеграції та самореалізації в суспільстві.

На значні виховні можливості студентського самоврядування звертають увагу О. Аронова, Т. Бондар, О. Дубасенюк, А. Мелік-Пашаєв, О. Пономарьов, Н. Тарасевич, А. Юриков та інші дослідники. Студентське самоврядування у закладах вищої освіти виступає важливим фактором особистісно-професійного розвитку майбутніх фахівців, сприяє формуванню професійно важливих якостей, підвищує можливості самореалізації у майбутній професійній та соціально значущій діяльності. Проте можливості студентського самоврядування у розвитку соціальної компетентності майбутніх учителів поки що не виступали предметом спеціального дослідження.

Аналіз теорії та практики виховання студентів педагогічного ЗВО свідчить про існування низки суперечностей, які зумовлюють актуальність дослідження проблеми формування соціальної компетентності майбутніх учителів засобами студентського самоврядування:

- між соціальним запитом на підготовку фахівців з високим рівнем соціальної компетентності і недостатньою теоретичною й практичною розробленістю цієї проблеми;

- між прагненням студентства як осередку ініціативи й творчості до суб'єктної активності, самореалізації і загальною репродуктивною спрямованістю педагогічного процесу, за якого студенти виступають

здебільшого об'єктами виховних впливів;

- між домінуючою спрямованістю педагогічного процесу на оволодіння студентами теоретичними засадами організаційно-управлінської діяльності і недостатністю можливостей для набуття практичного досвіду соціальної взаємодії в соціокультурному просторі педагогічного ЗВО.

З огляду на зазначене вище дисертаційне дослідження О.С.Московчук «Формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування» має як теоретичний, так і практичний характер, є своєчасним та актуальним.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертаційна робота є складовою науково-дослідної теми кафедри педагогіки і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського «Методологія і технологія педагогічного супроводу особистісно-професійного розвитку майбутнього вчителя» (номер держреєстрації 011U001620).

Дисертаційна робота складається з трьох розділів, кожний з яких характеризується певним внеском в обґрунтування, розроблення та експериментальну перевірку педагогічних умов і створення моделі формування соціальної компетентності майбутніх учителів в умовах студентського самоврядування.

Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів. Аналіз представленого до захисту наукового дослідження та публікацій дисертантки дозволяють дійти висновку про наукову обґрунтованість і достовірність викладених автором результатів. Структура дисертації ретельно продумана, логічно побудована й складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаних джерел до кожного розділу (221 найменування, з них 13 – іноземною мовою), додатків, у яких представлено авторські й адаптовані до проблеми дослідження критерії, рівні та показники сформованості соціальної компетентності майбутніх учителів в умовах студентського самоврядування. Зважаючи на це можна констатувати, що достовірність отриманих висновків

та обґрунтованість запропонованих рекомендацій визначається правильно обраними методологічними підходами, достатнім використанням наукового та емпіричного матеріалу. Кількість та якість використаних матеріалів, докладність їх аналізу створює передумови для забезпечення достатнього рівня достовірності дисертаційної роботи.

Використання результатів роботи. Одержані результати роботи апробовані та використовуються в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (довідка № 238/01 від 31.01.2020 р.), Запорізькому національному університеті (довідка № 31/01.01-13 від 06.02.2020 р.), Київському національному педагогічному університеті імені Михайла Драгоманова (довідка № 31/01.01-13 від 06.02.2020), Комунальному закладі «Балтський педагогічний коледж» (довідка № 70, від 27.01.2020 р.).

Ступінь новизни основних результатів дисертації. Наукова новизна, теоретична і практична значущість дисертації Московчук О.С. визначається як теоретичними так і практичними результатами й полягає в обґрунтуванні теоретичних засад, розробленні прикладних рекомендацій щодо вдосконалення форм і методів формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування. Найбільш важливі результати, одержані в дослідженні, та їх наукова новизна полягають у наступному: вперше обґрунтовано педагогічні умови формування соціальної компетентності студентів-майбутніх учителів в умовах студентського самоврядування (забезпечення суб'єктної позиції студентів в освітньому процесі; моделювання ситуацій соціальної взаємодії засобами тренінгової роботи; включення студентів як суб'єктів самоврядування в функціонування і розвиток соціокультурного простору вищого навчального закладу); визначено критерії (мотиваційно-ціннісний, пізнавально-інформаційний, особистісно-рефлексивний, комунікативно-діяльнісний), показники та рівні (емпірично-інтуїтивний, нормативно-

репродуктивний, рефлексивно-творчий) сформованості соціальної компетентності майбутніх учителів; розроблено педагогічну модель формування соціальної компетентності студентів педагогічного закладу вищої освіти в процесі діяльності студентського самоврядування; уточнено структуру й показники сформованості соціальної компетентності майбутніх учителів; подальшого розвитку набули наукові положення щодо студентського самоврядування та його ролі в особистісно-професійному становленні майбутніх учителів.

Практична цінність результатів дослідження. У процесі роботи розроблено та впроваджено в освітній процес педагогічних університетів методики реалізації педагогічних умов формування соціальної компетентності студентів-майбутніх учителів у процесі студентського самоврядування; розробленні й використанні в освітньому процесі педагогічного університету методичних рекомендацій щодо формування соціальної компетентності студентів; визначенні комплексу методів і форм позааудиторної діяльності, які можуть застосовуватися у процесі організації студентського самоврядування; розробленні й адаптації діагностичного інструментарію, що дає змогу здійснювати моніторинг формування соціальної компетентності студентів.

Перелік наукових праць, що відображають основні результати дисертації. Результати дослідження Московчук Ольги Сергіївни опубліковані в достатній кількості наукових публікацій (24 одноосібні публікації, з них 6 статей у наукових фахових виданнях України, 3 – в іноземних виданнях, 12 – у матеріалах конференцій, 1 – монографія; 1 – методичні рекомендації, 1 – навчальний посібник).

Апробація основних результатів дослідження. Основні положення й результати дослідження доповідались та обговорювались на наукових і науково-практичних конференціях: *міжнародних* – «Актуальні питання освіти

і науки» (Харків, 2016); «Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управління навчальними закладами» (Херсон, 2017); «Педагогические инновации – 2017» (Витебск, 2017); «Інноваційні технології навчання в епоху цивілізаційних змін» (Вінниця, 2018); Scientific development of new eastern Europe (Рига, 2019); *всеукраїнських* – «Актуальні проблеми сучасної науки і наукових досліджень» (Вінниця, 2017); «Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя» (Вінниця, 2017); «Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя» (Вінниця, 2018); «Актуальні проблеми технологічної, професійної освіти, культурології та дизайну» (Полтава, 2018); Освіта в міждисциплінарному вимірі (Вінниця, 2018); Освіта в міждисциплінарному вимірі (Вінниця, 2019); «Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя» (Вінниця, 2019).

Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення.

Дисертаційна робота Московчук О.С. за своїм рівнем наукової новизни, систематизацією матеріалу, висновками та пропозиціями становить завершене та самостійно виконане наукове дослідження. Зміст дисертації відповідає спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки. Робота виконана в межах визначених теми, мети та завдань, а одержані наукові та прикладні результати щодо критеріїв, рівнів і показників формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування і розроблення на їх основі відповідної моделі, є певним внеском у теорію та методика виховання. Дисертація Московчук О.С. виконана на достатньо високому теоретичному рівні, написана гарним науковим стилем, є чіткою і логічно послідовною, а також сприяє вирішенню вагомій науковій проблемі з теорії і методики виховання.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Дисертаційну роботу 17.05.2020 р. було перевірено на плагіат програмним засобом «UNICHEK» в Інформаційно-обчислювальному центрі

ВДПУ. Результати перевірки: схожість з Інтернет джерелами: 5,53%; текстові збіги 1,15%; вилучень з Інтернету 5,89%. Виявлені в роботі запозичення не мають ознаки плагіату і є правомірними. Під час перевірки посилань знайдено наявні окремі збіги з власними публікаціями, термінологією та посиланнями на літературу. Дисертація носить оригінальний, самостійний і завершений характер.

Висновки. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, в яких висвітлено основні результати наукового дослідження, а також урахуваючи результати фахового семінару (03.06.2020 р., протокол № 3), встановлено, що дисертація Московчук О.С. є завершеною науковою працею, має важливе значення для галузі знань 01 Освіта, а також відповідає встановленим вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167). З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Московчук О.С. дисертація «Формування соціальної компетентності студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах студентського самоврядування» рекомендується для подання до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча фахового семінару:

завідувач кафедри педагогіки
і професійної освіти,
доктор педагогічних наук,
професор

О. В. Акімова

Рецензенти:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки
і професійної освіти

А.М.Коломієць

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри мистецтвознавства

Л.С.Бровчак

«12» 06 2020 р.

Акімова О.В.
Коломієць А.М.
Бровчак Л.С.
22 06

